

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/96/2018
Identifikačné číslo spisu: 8116202650
Dátum vydania rozhodnutia: 18.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8116202650.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu J. E., nar. X. X. XXXX, bývajúceho v J., G. XX, v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. Michalom Fecilákom, advokátom so sídlom v Prešove, Jesenná 8, proti žalovanému A. J. F., nar. X. XX. XXXX, bývajúcemu v J., F. R. XX, v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. Andreou Havlátovou Rajczyovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Žižkova 6, o nahradenie prejavu vôle, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9C/42/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. februára 2018 sp. zn. 8Co/53/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov rozsudkom z 27. októbra 2016 sp. zn. 9C/42/2016 pripustil zmenu návrhu, podľa ktorej sa nahrádza prejav vôle žalovaného v správnom konaní na Stavebnom úrade mesta Prešov ako podielového spoluvlastníka parcely F. - zastavaná plocha, nádvorie o výmere 2323 m², nachádzajúce sa v katastrálnom území R., zapísané na LV č. XXXX tak, že dáva súhlas so zmenou účelu využitia územia v zmysle žiadosti J. E. - M., Jesenná 8, 080 05 Prešov, IČO 32 925 042, zo dňa 21. 10. 2015 a projektovej dokumentácie Motorest Moto Gril - dopravné napojenie vypracovanej Váhoprojekt, s. r. o., Exnárova 13, 080 01 Prešov 06/2015 pod pracovným názvom Motorest Moto Gril - dopravné napojenie účelovej komunikácie na cestu I. triedy 1/80 v Prešove, Petrovanská - účelová komunikácia - parkoviská. Takto pripustenú žalobu zamietol a rozhodol o náhrade trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v prípade nehody medzi spoluvlastníkmi o hospodárení so spoločnou vecou pri rovnosti spoluvlastníckych podielov, musí byť zámer jedného zo spoluvlastníkov prezentovaný druhému spoluvlastníkovi. Až vtedy, ak druhý zo spoluvlastníkov s návrhom predkladaným nesúhlasí, môže sa ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov obrátiť so žalobou na súd. Keďže v danej veci žalobca svoj zámer žalovanému neprezentoval, nemohlo medzi nimi dôjsť k rozporu stanovísk. Navyše, takýto rozpor so zmenou využitia územia, s ktorou je spojená stavebná úprava časti parcely v podielovom spoluvlastníctve strán, tu v podstate ani nie je. Žalovaný totiž uviedol, že s týmto riešením súhlasí, avšak pre neho z neznámych dôvodov sa žalobca rozhodol vo veci konať sám. Dospel

preto k záveru, že averzia a nečinnosť žalobcu vo vzťahu k žalovanému nemôže byť nahrádzaná rozhodnutím súdu, keď neboli splnené hmotnoprávne podmienky v zmysle § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobe o nahradenie prejavu vôle preto nevyhovelo.

2. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 20. februára 2018 sp. zn. 8Co/53/2017 na odvolanie žalobcu návrh na zmenu žaloby zamietol, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania. Potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie odôvodnil jeho vecnou správnosťou. Stotožnil sa so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvej inštancie; za správne a presvedčivé považoval aj odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia uviedol, že právne úkony týkajúce sa hospodárenia so spoločnou vecou, ktoré jeden z rovnodielnych spoluvlastníkov vykoná bez toho, aby dal druhému spoluvlastníkovi možnosť sa k zamýšľanému úkonu vyjadriť, sú vo všeobecnosti úkonmi absolútne neplatnými pre rozpor so zákonom (Najvyšší súd SR sp. zn. 33 Odo 1694/2005). O to viac je preto potrebné zohľadniť argumenty súdu prvej inštancie a jeho záver, že i keď proces rozhodovania spoluvlastníkov nie je procesom formalizovaným, predpokladom podania žaloby na súd v zmysle § 139 ods. 2 OZ je, že k procesu spoločného rozhodovania (vo výsledku neúspešného) spoluvlastníkov došlo. Ak sa tak nestalo, súd prvej inštancie dospel k správne záveru, podľa ktorého hmotnoprávne podmienky pre možnosť súdu vo veci rozhodnúť v zmysle § 139 ods. 2 OZ splnené neboli. Podľa § 387 ods. 1 C. s. p. preto napadnutý rozsudok potvrdil. Keďže v zmysle § 371 C. s. p. žalobu v odvolacom konaní nemožno meniť, zamietol návrh žalobcu na zmenu žaloby podaný v tomto štádiu konania.

3. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie žalobca. Dovolanie odôvodnil tým, že odvolací súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa dovolateľa v konaní bolo nesporné, že jeho právny úkon, ktorým ako druhý podielový spoluvlastník pozemku parc. č. XXXX/XX o veľkosti podielu 1 navrhol žalovanému hospodárenie so spoločnou vecou sa dostal do dispozičnej sféry žalovaného a že žalovaný jeho návrh odmietol. Za takýto návrh považoval konania vedené na Okresnom úrade Prešov, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií na základe jeho žiadosti z 10. 6. 2015 a na Stavebnom úrade mesta Prešov na základe jeho žiadosti z 21. 10. 2015 o zmenu účelu využitia územia (konanie bolo zastavené rozhodnutím zo 4. 1. 2016 z dôvodu neudelenia súhlasu žalovaného s navrhovanou zmenou) a za odmietnutie jeho návrhu považoval negatívne stanoviská žalovaného v týchto správnych konaniach. Konajúce súdy nemohli preto žalobu zamietnuť z dôvodu, že žalobca pred podaním žaloby na súd svoj zámer žalovanému neprezentoval, a preto medzi nimi k rozporu stanovísk nemohlo dôjsť. V tejto súvislosti odkázal na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky, konkrétne na rozsudok zo 16. 3. 2005 sp. zn. 26 Cdo 864/2004, ktorý riešil otázku možnosti pojať do návrhu na začatie konania o privolenie výpovedi z nájmu bytu, písomnú výpoveď ako hmotnoprávny úkon. S odvolaním sa na túto judikatúru vyvodil, že aj v tejto veci sa žalovaný oboznámil pred podaním žaloby s hmotnoprávnym úkonom žalobcu - jeho návrhom na hospodárenie so spoločnou vecou, a to vo vyššie označenom správnom konaní, v ktorom žalovaný jeho návrh na hospodárenie so spoločnou vecou odmietol. Za právnu otázku doposiaľ dovoľacím súdom neriešenú (§ 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.) považoval, či pred podaním žaloby na súd o usporiadanie pomerov podľa § 139 Občianskeho zákonníka, sa považuje za oboznámenie sa s návrhom navrhovateľa (žalobcu) na nové usporiadanie spoločného hospodárenia s vecou druhým rovnodielnym spoluvlastníkom (žalovaným), aj konanie na príslušnom správnom orgáne (v tomto prípade na Stavebnom úrade mesta Prešov), ktorého účastníkom bol druhý rovnodielny podielový spoluvlastník nehnuteľnosti (žalovaný), ktorý s návrhom navrhovateľa na hospodárenie so spoločnou vecou výslovne nesúhlasil. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby dovoľací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že žalovaný sa mylne domnieva, že splnil hmotnoprávne podmienky pre podanie žaloby o nahradenie prejavu vôle. Poukázal na to, že žalobca priamo vo svojej výpovedi uviedol, že sa o dohodu (pri hospodárení s majetkom v ich podielovom spoluvlastníctve) ani nepokúsil, keďže sa s ním nebaví. Skutočnosť, že žalobca urobil jednostranný úkon smerovaný správne orgánu, nemôže nahradiť proces spoločného rozhodovania spoluvlastníkov so spoločnou vecou. Pokiaľ žalobca svoj názor opiera o judikatúru Najvyššieho súdu ČR uviedol, že ide o úplne odlišný prípad ako je tomu v danej veci. Navrhol preto, aby dovoľací súd dovolanie žalobcu zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., zaoberal sa bez nariadenia pojednávania jeho prípustnosťou a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné ako neprípustné odmietnuť. Dovolačný súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Dovolateľ podané dovolanie odôvodňuje tým, že odvolací súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

7. K prvému dovolaťom uplatnenému dovolaciemu dôvodu treba uviesť, že Civilný sporový poriadok v ustanoveniach § 431 a § 432 upravuje dva druhy dovolacích dôvodov. V prvom prípade sa jedná o dovolanie podané z dôvodu, že došlo k vade uvedenej v § 420 C. s. p. a v druhom prípade dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Nesprávne či nedostatočné zistenie skutkového stavu ako dovolací dôvod Civilný sporový poriadok nepozná. Dovolanie žalobcu uplatnené z tohto dôvodu je preto bez ďalšieho neprípustné.

8. Pokiaľ dovolať uplatňuje dovolací dôvod v zmysle § 432 C. s. p., pričom prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. dovolačný súd uvádza, že dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci a že dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolať uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.).

9. Vo všeobecnosti právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávne právne posúdenie veci nemožno preto vymedziť nesprávnym či neúplným zistením skutkového stavu, resp. nesprávnym hodnotením dôkazov. Ani sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo jednoduché spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným § 432 ods. 2 C. s. p.

10. Dovolať pokiaľ aj formálne za dovolací dôvod označil nesprávne právne posúdenie veci, v dovolaní uvádza len skutkové okolnosti, ktoré podľa jeho názoru preukazujú splnenie hmotnoprávných podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 139 ods. 2 OZ. Okrem toho nesúhlasil so (skutkovým) záverom súdu prvej inštancie, že pred podaním žaloby na súd neprezentoval žalobcovi svoj zámer so spoločnou vecou. Podľa jeho presvedčenia konajúce súdy mali za jeho návrh na hospodárenie so spoločnou vecou adresovaný žalovanému považovať správne konanie vedené na Stavebnom úrade mesta Prešov na základe jeho žiadosti z 21. 10. 2015.

11. Z uvedeného je zrejmé, že námietky dovolaťa, ktorými odôvodňuje nesprávne právne posúdenie veci, sa týkajú len skutkových záverov, z ktorých odvolací súd vychádzal, a to vo forme jednoduchého nesúhlasu s týmito závermi, resp. vo forme polemiky s rozhodnutím odvolacieho súdu. Argumentácia spochybňujúca použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav v dovolaní žalobcu absentuje. Dovolanie podané žalobcom pre nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, nezodpovedá preto požiadavkám z hľadiska vymedzenia dovolacieho dôvodu podľa § 432 ods. 2 C. s. p., čo je dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) C. s. p.

12. Pokiaľ dovolať odkazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky, táto sa týka riešenia otázky, či výpoveď z nájmu bytu (ne)môže byť ako hmotnoprávny úkon zahrnutá do textu písomného návrhu na začatie konania o privolenie k výpovedi nájmu. Ide zjavne o judikatúru, ktorá sa týka skutkovo a právne úplne inej problematiky a rieši úplne inú právnu otázku. V danej veci je preto nepoužiteľná.

13. Napokon dovolací súd považuje za potrebné vyjadriť sa aj k dovolateľom nastolenej „právnej“ otázke. Právna otázka relevantná podľa § 421 ods. 1 C. s. p. musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Musí ísť o otázku právnu (nie skutkovú), od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

14. Podľa dovolacieho súdu žalobcom nastolená otázka týmto zákonným požiadavkám nevyhovuje. V prvom rade otázka tak ako je dovolateľom formulovaná je nelogická, zmätočná, lebo za oboznámenie sa s návrhom jedného zo spoluvlastníkov na nové usporiadanie hospodárenia so spoločnou vecou druhým spoluvlastníkom, nemožno považovať samotné konanie na príslušnom správnom orgáne. Takto dovolateľom nastolená otázka potom nemohla byť a ani nebola odvolacím súdom riešená, a teda nešlo o právnu otázku, od vyriešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. V dovolaní tak absentuje aj jedna z ďalších podstatných náležitostí, bez ktorej dovolací súd nemôže posúdiť splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúcej z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.

15. Napokon, žalobou o nahradenie prejavu vôle súd nemôže nahradiť prejav vôle žalovaného ako účastníka v správnom konaní, ktoré v tomto prípade prebiehalo na Stavebnom úrade mesta Prešov.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na vyššie uvedené dôvody, dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. f) C. s. p.

17. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanému úspešnému v dovolacom konaní priznal ich plnú náhradu, a to uložením povinnosti žalobcovi zaplatiť náhradu týchto trov s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 1 a 2 C. s. p.).

18. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.